

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВННІЕ ЗУНУ
Борис ПОГРІЩУК

«31»

2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи ЗУНУ
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Казначейська система»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність – 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Освітньо-професійна програма – «Фінанси»

кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПЗ (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екзамен (семестр)
Денна	4	7	40	26	4	12	68	150	7
Заочна	4	7,8	8	4	-	-	138	150	8

31.08.2023
[Signature]

Вінниця – ВННІЕ ЗУНУ

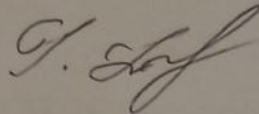
2023

Робоча програма складена на основі ОПП «Фінанси» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 10 від 24.06.2020 р).

Робочу програму склала канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Сніжана БЕЙ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування (протокол № 1 від 28.08. 2023).

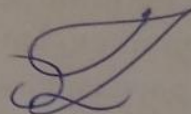
Завідувач кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
д-р екон. наук, професор

Галина ПОГРІЩУК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (протокол № 1 від 30 серпня 2023).

Голова
групи забезпечення спеціальності
д-р екон. наук, професор

Ольга КИРИЛЕНКО

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Казначейська система»

1. Опис дисципліни «Казначейська система»

Дисципліна «Казначейська система»	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань – 07 Управління та адміністрування	Статус дисципліни блок обов'язкових дисциплін, цикл професійної підготовки Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування»	Рік підготовки: <i>Денна – четвертий</i> <i>Заочна – четвертий</i> Семестр: <i>Денна – сьомий</i> <i>Заочна – восьмий</i>
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма – Фінанси	Лекції: <i>Денна – 40</i> <i>Заочна – 8</i> Практичні заняття: <i>Денна – 26</i> <i>Заочна – 4</i>
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: <i>Денна – 68</i> <i>Заочна – 138</i> Тренінг, КПІЗ: <i>Денна – 12</i> Індивідуальна робота: <i>Денна – 4</i>
Тижневих годин – 11,5 год., з них аудиторних – 5 год		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета й завдання вивчення дисципліни «Казначейська система»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни «Казначейська система» є надання майбутнім фахівцям з фінансів, банківської справи та страхування ринку знань про сутність, принципи та механізм функціонування казначейської системи України; формування теоретичної та методичної бази, необхідних для вільного володіння практикою проведення казначейських операцій тощо.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Головним завданням курсу «Казначейська система» є формування у студентів цілісної системи знань про суть касового виконання бюджетів, опанування теоретичних та практичних навиків самостійного вирішення завдань, пов'язаних з касовим виконанням державного та місцевих бюджетів в умовах функціонування казначейської системи.

Мета проведення лекційних занять полягає у тому, щоб ознайомити студентів із особливостями зародження, становлення та сучасного стану вітчизняної казначейської системи касового виконання бюджету, порядком її функціонування та напрямками подальшого розвитку.

Завдання викладення лекційного матеріалу полягає у:

- викладенні студентам згідно з робочою програмою основних питань, що стосуються основ організації казначейської справи в Україні;
- формуванні у студентів цілісної системи теоретичних знань з курсу «Казначейська система».

Метою проведення практичних занять є глибше засвоєння та закріплення теоретичних знань, одержані на лекційних заняттях та в процесі самостійної роботи, а також вироблення у студентів практичних навиків здійснення казначейських операцій з касового виконання дохідної і видаткової частин бюджетів для їх використання в процесі практичної діяльності.

Завдання проведення практичних занять:

- засвоїти сутність казначейської справи;
- вивчити порядок організації казначейського виконання державного та місцевих бюджетів;
- глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекційних заняттях.
- навчитися використовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності з казначейського виконання бюджету.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни

У результаті вивчення дисципліни «Казначейська система» у студентів повинні сформуватися такі компетентності:

– здатність застосовувати знання щодо здійснення операцій з касового виконання дохідної і видаткової частин державного та місцевих бюджетів, обслуговування державних цільових фондів у процесі обґрунтування професійних рішень.

– здатність до відображення інформації про виконання державного і місцевих бюджетів та обслуговування державних цільових фондів у бухгалтерському обліку, її систематизації, узагальнення у звітності та правильної інтерпретації, проведення контрольно-аналітичної роботи за формуванням та використанням бюджетних ресурсів.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліна поглиблює та конкретизує знання, набуті студентами при

вивченні курсів «Фінанси», «Бюджетна система». Знання з перелічених курсів дозволять студентам якісно засвоїти основні положення та навички, які стануть базою для вивчення теоретичних і практичних питань з дисципліни «Казначейська система».

2.5. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни «Казначейська система» студенти повинні:

– розуміти порядок проведення казначейських операцій з касового виконання державного та місцевих бюджетів за доходами і видатками, обслуговування державних цільових фондів, застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та обґрунтування професійних рішень;

– володіти методичним інструментарієм ведення бухгалтерського обліку виконання державного та місцевих бюджетів, обслуговування державних цільових фондів, здійснення контрольної-аналітичної функції за рухом бюджетних ресурсів, формувати та аналізувати звітність про виконання бюджетів.

3. Програма навчальної дисципліни «Казначейська система»

Змістовний модуль 1. Теоретичні засади казначейської системи України

Тема 1. Суть, особливості та розвиток казначейської справи

Історичні умови започаткування інституту казначейства. Тлумачення казни в широкому і вузькому розумінні. Функції казначейства на різних етапах становлення та розвитку.

Форми касового виконання бюджету. Переваги та недоліки форм касового виконання бюджету. Історія становлення і розвитку вітчизняної системи касового виконання бюджету: а) до 1917 року; б) в радянську добу; в) після відновлення незалежності Української держави.

Необхідність і передумови створення казначейської системи в Україні.

Тема 2. Організаційна структура та бюджетні повноваження органів Державної казначейської служби України

Сутність діяльності Державної казначейської служби України. Законодавче і нормативне забезпечення діяльності Державної казначейської служби України. Положення про Державну казначейську службу України. Функції і завдання Державної казначейської служби України в контексті чинного законодавства. Права Державної казначейської служби України для реалізації своїх функцій.

Організаційна структура Державної казначейської служби України. Діяльність та структура центрального апарату Державної казначейської служби України. Структура територіальних органів Державної казначейської служби України та їхні функціональні повноваження. Взаємодія центрального апарату Державної казначейської служби України з територіальними органами. Взаємовідносини структурних підрозділів територіальних органів казначейства.

Взаємодія органів казначейства з іншими учасниками бюджетного процесу.

Тема 3. Інформаційно-технічне забезпечення казначейської системи

Автоматизована інформаційна система казначейства.

Структура та складові автоматизованої інформаційної системи казначейства. Функціональна складова інформаційної системи казначейства. Структурна складова інформаційної системи казначейства.

Організація роботи автоматизованої інформаційної системи казначейства.

Автоматизація процесу казначейського обслуговування бюджетних коштів.

Система дистанційного обслуговування клієнтів казначейства.

Захист інформації в системі казначейства.

Тема 4. Платіжна система виконання бюджетів

Поняття платіжних систем. Складові платіжних систем. Види платіжних систем. Системи міжбанківських розрахунків. Внутрішньобанківські платіжні системи. Системи «клієнт-банк». Системи масових платежів.

Сутність внутрішньої платіжної системи Державної казначейської служби України. Принципи проведення операцій у внутрішній платіжній системі казначейства.

Економічний зміст, призначення та особливості функціонування єдиного казначейського рахунку. Принципи управління єдиним казначейським рахунком.

Загальна характеристика рахунків, які відкриваються в органах Державної казначейської служби України. Порядок відкриття та закриття рахунків.

Ознаки кодування та аналітичні параметри рахунків.

Змістовий модуль 2. Казначейська система касового обслуговування бюджетів та державних цільових фондів

Тема 5. Казначейське обслуговування бюджетів за доходами

Загальна характеристика доходів. Класифікація доходів.

Організація касового виконання державного та місцевих бюджетів за доходами. Порядок зарахування платежів до бюджетів.

Функціонування бюджетних рахунків для обслуговування виконання бюджетів за доходами.

Операції за надходженнями до загального фонду державного бюджету.

Операції за надходженнями до спеціального фонду державного бюджету.

Операції за надходженнями до загального фонду місцевих бюджетів.

Операції за надходженнями до спеціального фонду місцевих бюджетів.

Операції за коштами від повернення бюджетних позичок та кредитів.

Операції за платежами, які розподіляються між загальним і спеціальним фондами державного та місцевих бюджетів.

Операції за платежами до бюджету, які розподіляються між державним та місцевим бюджетами.

Операції за коштами, тимчасово віднесеними до доходів бюджету, що підлягають розподілу.

Операції за іншими платежами, які тимчасово віднесені до доходів бюджету.

Операції по зарахуванню коштів на єдиний рахунок для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та подальшого розподілу цих коштів.

Операції за власними надходженнями бюджетних установ і організацій.

Операції з повернення надмірно або помилково сплачених платежів до бюджетів.

Облік і складання звітності про надходження коштів до державного та місцевих бюджетів.

Тема 6. Казначейське обслуговування бюджетів за видатками

Організація роботи органів казначейства з касового виконання бюджету за видатками. Класифікація видатків бюджетів згідно з чинним законодавством.

Формування бази даних мережі розпорядників бюджетних коштів.

Організація роботи щодо доведення обсягів бюджетних асигнувань.

Облік бюджетних зобов'язань і контроль бюджетних повноважень.

Організація роботи щодо відкриття (виділення) бюджетних асигнувань.

Проведення операцій щодо відкриття асигнувань за загальним фондом бюджету.

Здійснення касових видатків розпорядниками коштів. Оплата видатків бюджетних установ. Відмови в оплаті рахунків розпорядників і одержувачів бюджетних рахунків.

Організація обміну інформацією про проведені процедури закупівлі і здійснення оплати за договорами про закупівлю в електронній формі між електронною системою закупівель, єдиним веб-порталом використання публічних коштів та інформаційною системою Державної казначейської служби України.

Особливості обслуговування місцевих бюджетів за видатками.

Тема 7. Казначейське обслуговування державних цільових фондів

Державні цільові фонди. Цільові бюджетні фонди. Державні позабюджетні фонди.

Порядок зарахування коштів до державних цільових фондів.

Єдиний соціальний внесок та його зарахування в системі казначейства.

Здійснення видатків цільових фондів та інших клієнтів.

Тема 8. Облік виконання бюджетів

Зміст та значення обліку як невід'ємного елемента системи казначейського обслуговування бюджетів.

План рахунків бухгалтерського обліку як засіб реєстрації операцій з виконання бюджетів.

Структура Плану рахунків бухгалтерського обліку виконання державного та місцевих бюджетів. Характеристика класів рахунків.

Внутрішня будова та принципи кодування рахунків, що відкриваються в органах казначейства для здійснення обслуговування державного та місцевих бюджетів. Ведення аналітичного обліку виконання бюджетів.

Види та класифікація бухгалтерських документів, які застосовуються у процесі казначейського обслуговування бюджетів.

Особливості відображення операцій з виконання бюджетів на рахунках бухгалтерського обліку.

Тема 9. Фінансова та бюджетна звітність

Фінансова та бюджетна звітність, що подається учасниками бюджетного процесу до органів Державної казначейської служби України.

Склад і порядок заповнення фінансової та бюджетної звітності про виконання бюджетів.

Звітність про виконання бюджетів.

Складання звітності про виконання дохідної частини бюджету.

Складання та подання звітності бюджетними установами.

Складання органами казначейства звітності про виконання бюджетів за видатками.

Терміни подання та порядок розгляду звітності про виконання бюджетів. Формування, перевірка і надання звітності органами ДКСУ іншим користувачам.

Тема 10. Організація контролю в системі органів казначейства

Сутність та призначення фінансового контролю.

Види, форми, методи контролю.

Повноваження Державної казначейської служби України щодо здійснення бюджетного контролю.

Контроль бюджетних повноважень при зарахуванні надходжень бюджету.

Характеристика етапів здійснення казначейського контролю при обслуговуванні видаткової частини бюджетів.

Контроль за веденням бухгалтерського обліку і складанням звітності.

Внутрішній аудит як складова системи внутрішнього контролю в органах Державної казначейської служби України.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Казначейська система» (денна форма навчання)

Тема	Години					Контрольні заходи
	Лекції	Практичні заняття	СРС	ІРС	Тренінг, КПЗ	
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади казначейської системи України						
Тема 1. Суть, особливості та розвиток казначейської справи	4	2	6	1	4	Поточне опитування
Тема 2. Організаційна структура та бюджетні повноваження органів Державної казначейської служби України	2	2	6			
Тема 3. Інформаційно-технічне забезпечення казначейської системи	4	2	6	1		
Тема 4. Платіжна система виконання бюджетів	6	4	7			
Змістовий модуль 2. Казначейська система касового обслуговування бюджетів та державних цільових фондів						
Тема 5. Казначейське обслуговування бюджетів за доходами	6	4	8	1	8	Поточне опитування
Тема 6. Казначейське обслуговування бюджетів за видатками	6	4	8			
Тема 7. Казначейське обслуговування державних цільових фондів	4	2	6			
Тема 8. Облік виконання бюджетів	2	2	7	1		
Тема 9. Фінансова та бюджетна звітність	2	2	7			
Тема 10. Організація контролю в системі органів казначейства	4	2	7			
Всього	40	26	68	4	12	

(заочна форма навчання)

Тема	Години		
	Лекції	Практичні заняття	СРС
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади казначейської системи України			
Тема 1. Суть, особливості та розвиток казначейської справи	4	2	14
Тема 2. Організаційна структура та бюджетні повноваження органів Державної казначейської служби України			14
Тема 3. Інформаційно-технічне забезпечення казначейської системи			14
Тема 4. Платіжна система виконання бюджетів			14
Змістовий модуль 2. Казначейська система касового обслуговування бюджетів та державних цільових фондів			
Тема 5. Казначейське обслуговування бюджетів за доходами	4	2	15
Тема 6. Казначейське обслуговування бюджетів за видатками			15
Тема 7. Казначейське обслуговування державних цільових фондів			12
Тема 8. Облік виконання бюджетів			12
Тема 9. Фінансова та бюджетна звітність			14
Тема 10. Організація контролю в системі органів казначейства			14
Всього			8

5. Тематика практичних занять з дисципліни «Казначейська система»

Денна форма навчання

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади казначейської системи України

Практичне заняття 1

Тема 1. Суть, особливості та розвиток казначейської справи

Мета: засвоїти знання про суть, особливості та розвиток казначейської справ України та за кордоном.

Питання для обговорення:

1. Історичні умови започаткування інституту казначейства.
2. Системи касового виконання бюджету, їхні переваги та недоліки.
3. Необхідність і передумови створення казначейської системи в Україні.
4. Становлення та розвиток казначейської системи України.

Практичне заняття 2

Тема 2. Організаційна структура та бюджетні повноваження органів Державної казначейської служби України

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекційних заняттях та в процесі самостійної роботи щодо організаційної структури та бюджетних повноважень органів Державної казначейської служби України, взаємодії органів казначейства з іншими учасниками бюджетного процесу.

Питання для обговорення:

1. Організаційна структура та правовий статус Державної казначейської служби України.
2. Завдання та функції органів казначейства України.
4. Нормативно-правове та організаційне забезпечення діяльності Державної казначейської служби України.
3. Взаємодія органів казначейства з іншими учасниками бюджетного процесу.

Практичне заняття 3

Тема 3. Інформаційно-технічне забезпечення казначейської системи

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекційних заняттях та в процесі самостійної роботи щодо інформаційно-технічного забезпечення казначейської системи, захисту інформації в системі Казначейства.

Питання для обговорення:

1. Структура та складові інформаційно-технічного забезпечення казначейства.
2. Система дистанційного обслуговування клієнтів казначейства.
3. Захист інформації в системі Казначейства.

Практичне заняття 4, 5

Тема 4. Платіжна система виконання бюджетів

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекційних заняттях та в процесі самостійної роботи щодо сутності та особливостей функціонування платіжних систем та особливостей проведення операцій у них, особливостей функціонування Єдиного казначейського рахунку.

Питання для обговорення:

1. Поняття платіжних систем.
2. Суть, призначення та складові елементи внутрішньої платіжної системи Державної казначейської служби України, її становлення і розвиток.
3. Єдиний казначейський рахунок та його значення для касового виконання бюджету.
4. Характеристика рахунків, які відкриваються в органах казначейства.
5. Відкриття рахунків в органах казначейства.
 - 5.1. Відкриття бюджетних рахунків для зарахування надходжень.

5.2. Відкриття бюджетних рахунків для операцій клієнтів з бюджетним коштом.

5.3. Відкриття небюджетних рахунків.

5.4. Порядок відкриття та закриття рахунків.

Змістовий модуль 2. Казначейська система касового обслуговування бюджетів та державних цільових фондів

Практичне заняття 6, 7

Тема 5. Казначейське обслуговування бюджетів за доходами

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекційних заняттях та в процесі самостійної роботи щодо організації процесу казначейського обслуговування державного та місцевих бюджетів за доходами.

Питання для обговорення:

1. Порядок обслуговування бюджетів за доходами органами казначейства.
2. Відкриття та забезпечення функціонування рахунків для зарахування надходжень до бюджетів.
3. Зарахування платежів на бюджетні рахунки за надходженнями.
4. Повернення помилково та надміру зарахованих до бюджетів платежів.
5. Система електронного адміністрування податку на додану вартість.
6. Система електронного адміністрування єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
7. Облік доходів бюджетів та складання звітності про надходження коштів до бюджетів.

Практичне заняття 8, 9

Тема 6. Казначейське обслуговування бюджетів за видатками

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекційних заняттях та в процесі самостійної роботи щодо організації процесу казначейського обслуговування видаткової частини державного та місцевих бюджетів.

Питання для обговорення:

1. Порядок обслуговування бюджетів за видатками органами казначейства.
2. Формування і ведення єдиної бази даних мережі розпорядників бюджетних коштів.
3. Організація роботи щодо доведення обсягів бюджетних асигнувань.
4. Складання і виконання кошторисів бюджетних установ.
5. Облік та консолідація інформації за зобов'язаннями розпорядників і одержувачів бюджетних коштів.
6. Порядок відкриття (виділення) бюджетних асигнувань.
7. Здійснення видатків розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів.

Практичне заняття 10

Тема 7. Казначейське обслуговування державних цільових фондів

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекційних заняттях та в процесі самостійної роботи щодо організації казначейського обслуговування державних цільових фондів.

Питання для обговорення:

1. Характеристика державних цільових фондів.
2. Операції казначейства з коштами єдиного соціального внеску.
3. Обслуговування видатків фондів соціального страхування.
4. Обслуговування органами казначейства інших клієнтів.

Практичне заняття 11

Тема 8. Облік виконання бюджетів

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекційних заняттях та в процесі самостійної роботи щодо особливостей ведення обліку виконання державного та місцевих бюджетів органами казначейства.

Питання для обговорення:

1. Облікова політика Державної казначейської служби України.
2. Система бухгалтерського обліку виконання бюджету.
3. Організація бухгалтерського обліку в органах Державної казначейської служби України.
4. Загальна характеристика рахунків, які відкриваються в органах Казначейства.
5. Структура та призначення плану рахунків бухгалтерського обліку виконання державного та місцевих бюджетів.
6. Відображення операцій з виконання бюджетів на рахунках бухгалтерського обліку.

Практичне заняття 12

Тема 9. Фінансова та бюджетна звітність

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекційних заняттях та в процесі самостійної роботи щодо подачі учасниками бюджетного процесу до органів Державної казначейської служби України бюджетної та фінансової звітності, особливостей складання звітності про виконання державного та місцевих бюджетів та доведення її до зовнішніх користувачів.

Питання для обговорення:

1. Характеристика звітності про виконання бюджету.
2. Фінансова та бюджетна звітність, що подається учасниками бюджетного процесу до органів Державної казначейської служби України.
3. Звітність про виконання бюджетів.
4. Формування, перевірка і надання звітності органами ДКСУ іншим користувачам.

Практичне заняття 13

Тема 10. Організація контролю в системі органів казначейства

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекційних заняттях та в процесі самостійної роботи щодо особливостей

організації казначейського контролю в процесі казначейського обслуговування державного та місцевих бюджетів, а також щодо внутрішнього контролю та аудиту в системі казначейства.

Питання для обговорення:

1. Суть та призначення фінансового контролю.
2. Повноваження Державної казначейської служби України щодо здійснення бюджетного контролю.
3. Система внутрішнього контролю. Інформація, комунікація, моніторинг.
4. Внутрішній аудит як складова системи внутрішнього контролю в органах Державної казначейської служби України.

Заочна форма навчання

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади казначейської системи України

Практичне заняття 1

Тема 1. Суть, особливості та розвиток казначейської справи

Мета: засвоїти знання про суть, особливості та розвиток казначейської справив Україні та за кордоном.

Питання для обговорення:

1. Історичні умови започаткування інституту казначейства.
2. Системи касового виконання бюджету, їхні переваги та недоліки.
3. Необхідність і передумови створення казначейської системи в Україні.
4. Становлення та розвиток казначейської системи України.

Тема 2. Організаційна структура та бюджетні повноваження органів Державної казначейської служби України

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекційних заняттях та в процесі самостійної роботи щодо організаційної структури та бюджетних повноважень органів Державної казначейської служби України, взаємодії органів казначейства з іншими учасниками бюджетного процесу.

Питання для обговорення:

1. Організаційна структура та правовий статус Державної казначейської служби України.
2. Завдання та функції органів казначейства України.
4. Нормативно-правове та організаційне забезпечення діяльності Державної казначейської служби України.
3. Взаємодія органів казначейства з іншими учасниками бюджетного процесу.

Тема 3. Інформаційно-технічне забезпечення казначейської системи

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекційних заняттях та в процесі самостійної роботи щодо інформаційнотехнічного забезпечення казначейської системи, захисту інформації в системі Казначейства.

Питання для обговорення:

1. Структура та складові інформаційно-технічного забезпечення казначейства.

2. Система дистанційного обслуговування клієнтів казначейства.
3. Захист інформації в системі Казначейства.

Тема 4. Платіжна система виконання бюджетів

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекційних заняттях та в процесі самостійної роботи щодо сутності та особливостей функціонування платіжних систем та особливостей проведення операцій у них, особливостей функціонування Єдиного казначейського рахунку.

Питання для обговорення:

1. Поняття платіжних систем.
2. Суть, призначення та складові елементи внутрішньої платіжної системи Державної казначейської служби України, її становлення і розвиток.
3. Єдиний казначейський рахунок та його значення для касового виконання бюджету.
4. Характеристика рахунків, які відкриваються в органах казначейства.
5. Відкриття рахунків в органах казначейства.
 - 5.1. Відкриття бюджетних рахунків для зарахування надходжень.
 - 5.2. Відкриття бюджетних рахунків для операцій клієнтів з бюджетним коштом.
 - 5.3. Відкриття небюджетних рахунків.
 - 5.4. Порядок відкриття та закриття рахунків.

Змістовий модуль 2. Казначейська система касового обслуговування бюджетів та державних цільових фондів

Практичне заняття 2

Тема 5. Казначейське обслуговування бюджетів за доходами

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекційних заняттях та в процесі самостійної роботи щодо організації процесу казначейського обслуговування державного та місцевих бюджетів за доходами.

Питання для обговорення:

1. Порядок обслуговування бюджетів за доходами органами казначейства.
2. Відкриття та забезпечення функціонування рахунків для зарахування надходжень до бюджетів.
3. Зарахування платежів на бюджетні рахунки за надходженнями.
4. Повернення помилково та надміру зарахованих до бюджетів платежів.
5. Система електронного адміністрування податку на додану вартість.
6. Система електронного адміністрування єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
7. Облік доходів бюджетів та складання звітності про надходження коштів до бюджетів.

Тема 6. Казначейське обслуговування бюджетів за видатками

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекційних заняттях та в процесі самостійної роботи щодо організації процесу казначейського обслуговування видаткової частини державного та місцевих бюджетів.

Питання для обговорення:

1. Порядок обслуговування бюджетів за видатками органами казначейства.
2. Формування і ведення єдиної бази даних мережі розпорядників бюджетних коштів.
3. Організація роботи щодо доведення обсягів бюджетних асигнувань.
4. Складання і виконання кошторисів бюджетних установ.
5. Облік та консолідація інформації за зобов'язаннями розпорядників і одержувачів бюджетних коштів.
6. Порядок відкриття (виділення) бюджетних асигнувань.
7. Здійснення видатків розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів.

Тема 7. Казначейське обслуговування державних цільових фондів

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекційних заняттях та в процесі самостійної роботи щодо організації казначейського обслуговування державних цільових фондів.

Питання для обговорення:

1. Характеристика державних цільових фондів.
2. Операції казначейства з коштами єдиного соціального внеску.
3. Обслуговування видатків фондів соціального страхування.
4. Обслуговування органами казначейства інших клієнтів.

Тема 8. Облік виконання бюджетів

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекційних заняттях та в процесі самостійної роботи щодо особливостей ведення обліку виконання державного та місцевих бюджетів органами казначейства.

Питання для обговорення:

1. Облікова політика Державної казначейської служби України.
2. Система бухгалтерського обліку виконання бюджету.
3. Організація бухгалтерського обліку в органах Державної казначейської служби України.
4. Загальна характеристика рахунків, які відкриваються в органах Казначейства.
5. Структура та призначення плану рахунків бухгалтерського обліку виконання державного та місцевих бюджетів.
6. Відображення операцій з виконання бюджетів на рахунках бухгалтерського обліку.

Тема 9. Фінансова та бюджетна звітність

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекційних заняттях та в процесі самостійної роботи щодо подачі учасниками бюджетного процесу до органів Державної казначейської служби України бюджетної та фінансової звітності, особливостей складання звітності про виконання державного та місцевих бюджетів та доведення її до зовнішніх користувачів.

Питання для обговорення:

1. Характеристика звітності про виконання бюджету.
2. Фінансова та бюджетна звітність, що подається учасниками бюджетного процесу до органів Державної казначейської служби України.
3. Звітність про виконання бюджетів.
4. Формування, перевірка і надання звітності органами ДКСУ іншим користувачам.

Тема 10. Організація контролю в системі органів казначейства

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекційних заняттях та в процесі самостійної роботи щодо особливостей організації казначейського контролю в процесі казначейського обслуговування державного та місцевих бюджетів, а також щодо внутрішнього контролю та аудиту в системі казначейства.

Питання для обговорення:

1. Суть та призначення фінансового контролю.
2. Повноваження Державної казначейської служби України щодо здійснення бюджетного контролю.
3. Система внутрішнього контролю. Інформація, комунікація, моніторинг.
4. Внутрішній аудит як складова системи внутрішнього контролю в органах Державної казначейської служби України.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Для студентів денної форм навчання особливе значення має виконання комплексного практичного індивідуального завдання з дисципліни «Казначейська система». Його суть полягає в оволодінні студентами методологічних та організаційних основ функціонування казначейської системи виконання бюджету, опанування ними теоретичних і практичних навичок здійснення операцій з виконання державного та місцевих бюджетів в системі казначейства. Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПІЗ) виконується самостійно кожним студентом і охоплює всі основні теми дисципліни. Виконання КПІЗ студентами має на меті більш глибоке й повне засвоєння теоретичного матеріалу з основ касового виконання бюджетів, оволодіння навиками застосування набутих теоретичних знань на практиці. КПІЗ складається з чотирьох частин, і обов'язково має містити список використаних літературних джерел. При розв'язанні частини першої КПІЗ необхідно вставити ключову фразу (слово чи рік). У завданнях частини другої потрібно дати визначення термінів. У завданнях частини третьої висвітлити теоретичні основи запропонованої тематики та по можливості підкріпити аналітичним матеріалом, посиланнями на нормативно-правову базу. У завданнях частини четвертої розв'язати ситуаційне завдання з обов'язковим обґрунтуванням відповідей з посиланням на нормативно – правові та інструктивні матеріали. Виконання КПІЗ є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту з дисципліни. Результати виконання та захисту КПІЗ враховуються при виставленні залікового модуля 3.

7. Тренінг з дисципліни

Проведення тренінгу дозволяє:

– забезпечити засвоєння теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Казначейська система»;

– розвинути у студентів навички пропонування обґрунтованих рішень, використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань та змістовного інтерпретування отриманих результатів.

Тематика: Діагностика стану залишків коштів на Єдиному казначейському рахунку.

Порядок проведення:

1. Знайти інформацію про залишки коштів на Єдиному казначейському рахунку на офіційному сайті ДКСУ.

2. Проаналізувати отриману інформацію в контексті управління залишками коштів на Єдиному казначейському рахунку.

Тематика: Оформлення документів, що використовуються органами Державної казначейської служби України в процесі казначейського обслуговування державного та місцевих бюджетів.

Порядок проведення:

1. Заповнення бланків документів, що використовуються в процесі обслуговування бюджетів за доходами.

2. Заповнення бланків документів, що використовуються в процесі обслуговування бюджетів за видатками.

Тематика: Проведення аналізу показників виконання державного та місцевих бюджетів.

1. На основі даних бухгалтерського обліку та сформованої звітності здійснення аналізу показників виконання бюджету за доходами. 2

2. . На основі даних бухгалтерського обліку та сформованої звітності здійснення аналізу показників виконання бюджету за видатками.

8. Самостійна робота студента

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Казначейська система» студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота полягає в опрацюванні положень бюджетного законодавства та навчальної і наукової фахової літератури.

№ п/п	Тематика	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Дискусійні аспекти сутності та функцій казначейської системи	4	9
2.	Особливості організації казначейської системи в Україні	4	9
3.	Проблеми реалізації бюджетної політики в Україні та напрями їх вирішення в контексті функціонування Казначейства	4	9
4.	Генезис та розвиток контролюючих органів у бюджетній сфері	3	9
5.	Організація бюджетного процесу в Україні	3	9
6.	Інформаційні загрози, що спрямовані на часткову або повну зупинку	5	9

	робочих процесів в органах казначейства		
7.	Оптимізація принципів управління єдиним казначейським рахунком у контексті вітчизняного та зарубіжного досвіду	5	10
8.	Організація роботи органів казначейства з касового виконання державного бюджету за доходами та напрямки її вдосконалення	5	10
9.	Напрямки підвищення ефективності казначейського обслуговування видаткової частини державного та місцевих бюджетів	5	10
10.	Зарахування коштів єдиного соціального внеску до фондів соціального страхування	5	9
11.	Облікова політика Державної казначейської служби України та напрями її вдосконалення	5	9
12.	Звітність у системі казначейства та напрями її вдосконалення	5	9
13.	Проблеми та перспективи казначейської системи в Україні	5	9
14.	Напрями вдосконалення функціонування казначейської системи в Україні	5	9
15.	Проблеми і напрями вдосконалення роботи органів державного фінансового контролю	5	9
Разом		68	138

9. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота, індивідуальна робота, робота у групах, метод опитування, тестування, ситуативне моделювання, ділові ігри, реферування, виконання КПЗ, есе, підготовка і презентація проектів.

10. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання.

У процесі вивчення дисципліни «Казначейська система» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне тестування та опитування;
- підготовка аналітичних звітів, рефератів, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

11. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За

об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

12. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Казначейська система» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)	Разом
20%	20%	20%	40%	100%
1. Усне опитування та тестування під час занять (1-4 теми по 5 балів – макс. 20 балів) 2. Модульна контрольна робота – макс. 80 балів	1. Усне опитування та тестування під час занять (5-10 теми по 5 балів – макс. 30 балів) 2. Модульна контрольна робота – макс. 70 балів	1. Підготовка КПЗ – макс. 60 балів 2. Захист КПЗ – макс. 20 балів 3. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 20 балів	1. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. 2. Теоретичні та ситуаційні завдання – макс. 80 балів	

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	A (відмінно)
85 – 89	добре	B (дуже добре)
75 – 84		C (добре)
65 – 74	задовільно	D (задовільно)
60 – 64		E (достатньо)
35 – 59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1 – 34		F (незадовільно обов'язковим повторним курсом)

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1-10
2.	Проекційний екран	1-10
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome)	1-10
4.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-10
5.	Персональні комп'ютери	1-10
6.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-10
7.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-10
8.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-10
9.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 р. № 2456- VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.
2. Казначейська система: підручник / за наук. ред. д. е. н., проф. А. І. Крисоватого, д. е. н., проф. О. П. Кириленко, Т. Я. Слюз. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 364 с.
3. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування доходів та інших надходжень державного бюджету: Наказ Міністерства фінансів України від 29.01.2013 р. №43. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0291-13#Text>
4. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами : Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2012 р. №1407. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0130-13>
5. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів: Наказ Міністерства фінансів України від 23.08.2012 № 938. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1569-12/paran18>.
6. Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 р. № 215. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF#Text>.

Додаткові

7. Бей С.О. Казначейство України як орган оперативного управління бюджетними ресурсами. Актуальні питання економіки, обліку, фінансів і права: теорія і практика: матер. міжнар. наук.-практ. конф. (Полтава, 11 серпн. 2022). Полтава, 2022. С. 30-32.
8. Бей С.О. Здійснення бюджетного процесу в Україні під час війни. An integrated approach to science modernization: methods, models and multidisciplinary: IV correspond. intern. scien. and pract. confer. (Vinnytsia, Ukraine - Vienna, Austria 26 Aug. 2022). Vinnytsia, UKR - Vienna, AUT. С. 42-43 Режим доступу: <https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/issue/view/26.08.2022/5>
9. Брежнєва-Єрмоленко О., Тіткова Н., Черкасова Т. Теоретичні та практичні аспекти функціонування єдиного казначейського рахунку як основного рахунку держави. Молодий вчений. 2020. № 12 (88). С. 106–109.
10. Булгакова С. О. Базанова Н. В., Єрмошенко Л. В. та ін. Казначейська система виконання бюджету: підручник. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ: Київ. держ. торг.-екон. ун-т, 2018. 417 с. 9. Булгакова С. О. Казначейство зарубіжних країн : Навч. посіб. / С. О. Булгакова. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2000.
11. Булигіна О. Ю. Особливості правового регулювання внутрішнього аудиту в органах Державної казначейської служби України. Право і суспільство. 2020. № 6-2. С. 77–82.
12. Булигіна О. Ю. Напрями, види та об'єкти внутрішнього аудиту в органах Державної казначейської служби України. Правові новели. 2020. № 11. Т. 2. С. 19–26.
13. Ватаманюк-Зелінська У.З., Устюжанінова Н.В. Удосконалення системи казначейського обслуговування у сфері управління коштами Державного бюджету України. Інноваційна економіка. 2018. №7-8. С. 10-16. 37.

14. Ватаманюк-Зелінська У.З., Романів І.Б., Дідулко Н.Я. Казначейське обслуговування державного бюджету України за доходами: реалії та напрями вдосконалення. *Сталий розвиток економіки*. 2015. № 2'2015 (27). С. 39-45. 39.
15. Стоян В. І., Русін В. М. Казначейська система виконання бюджету: навч. посіб. Тернопіль: Астон, 2015. 371 с.
16. Ватаманюк-Зелінська У.З., Буряк П.Ю. Аналітична оцінка ролі Державної казначейської служби України у реалізації заходів впливу за порушення підприємством бюджетного законодавства. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту*. 2014. Вип. III (55). С. 211-220.
17. Войцехівська Н. С., Русін В. М. Організація роботи органів ДКСУ в умовах поширення COVID-19. Шості Всеукраїнські наукові читання пам'яті С.І. Юрія: збірник наук. праць. / За ред. д.е.н., проф. О.П. Кириленко. (м. Тернопіль, 18 листопада 2020 р.). Тернопіль: Вектор, 2020. С. 74-76.
18. Ватаманюк-Зелінська У.З. Удосконалення системи казначейського обслуговування у сфері управління коштами Державного бюджету України / У.З. Ватаманюк-Зелінська, Н.В. Устюжанінова // *Інноваційна економіка*. 2018. №7-8. С. 10-16.
19. Ватаманюк-Зелінська У. З., Руденко Г.Б. Удосконалення програмно-технічних комплексів Державної казначейської служби України на сучасному етапі її становлення *Економіка і фінанси*. 2017. №3. С. 13-20.
20. Демченко О. П. Казначейське обслуговування доходів місцевих бюджетів в умовах сталого розвитку. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Вип. 50. Ч. 2. С. 104-109.
21. Дрозд Л. М., Русін В. М. Особливості зупинення органами ДКСУ операцій з бюджетними коштами. *Методологічні проблеми фінансової теорії та практики* : збірн. наук. праць. Тернопіль : Вектор, 2019. С. 43–46.
22. Казначейська система: підручник для студентів ВНЗ / Віра Іванівна Стоян, Олександр Степанович Даневич, Михайло Йосипович Мац ; Терноп. нац. економ. ун-т. 3- те вид, змін. й допов. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 867 с.
23. Казначейська справа: навч. посіб. / за ред. Д І. Сухой. Київ: Знання, 2016. 420 с.
24. Ковалевич Д., Рошило В. Реалії та перспективи розвитку системи казначейства України. *Фінанси і кредит*. 2022. Вип. II (86). С. 66-78. URL: http://chtei-knteu.cv.ua/herald_en/content/download/archive/2022/v2/5.pdf.
25. Куценко Д. О., Русін В. М. Обслуговування розпорядників бюджетних коштів за допомогою системи дистанційного обслуговування «Клієнт Казначейства – Казначейство». *Методологічні проблеми фінансової теорії та практики* : збірник наукових праць. Випуск 5 (листопад 2020 р.). Тернопіль: ЗУНУ. 2020. С. 96-100.
26. Мартинюк Л. М., Русін В. М. Особливості здійснення казначейського контролю. *Методологічні проблеми фінансової теорії та практики: збірник наукових праць*. Випуск 4 (травень 2020 р.). Тернопіль: ТНЕУ, 2020. С. 192-196. <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/42303>.
27. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

28. Русін В. М., Баклан В. О. Практичні аспекти казначейського обслуговування бюджетів за видатками. Методологічні проблеми фінансової теорії та практики : збірник наукових праць. Випуск 7 (листопад 2021 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С 209-213.
29. Русін В. М., Жовкла І. В. Особливості реалізації повноважень органів ДКСУ у сфері контролю за дотриманням бюджетного законодавства. Методологічні проблеми фінансової теорії та практики : збірник наукових праць. Випуск 6 (травень 2021 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С. 228-231.
30. Тутункевич В. К. Бюджетний менеджмент: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Центр учбової літератури, 2019. 320 с.
31. Юрій С. І. Казначейська система: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С. І. Юрій [и др.]. Тернопіль: Карт-бланш, 2006. 818 с.
32. Юрій С. М. Теоретичні питання інформаційної модернізації казначейського обслуговування бюджетів. Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Серія : економічні науки. 2019. № 1 (73). С. 196–204.
33. Швабський К.Д. Казначейська система: навч. посіб. Київ: Знання, 2018. 410 с.
34. Aziz H., Shah N. Participatory budgeting: Models and approaches. Pathways Between Social Science and Computational Social Science. Springer, Cham, 2021. P. 215–236. URL: <https://arxiv.org/pdf/2003.00606.pdf>.
35. Dyvak M., Porplytsya N., Lobodina Z., Honchar L., Ostroverkhov V., Maslyiak Y. Interval Discrete Dynamic Model of Budget Revenues in Conditions of Shadow Economy. 2019 9th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT): Conference Paper (Ceske Budejovice, 5–7 June, 2019) – Ceske Budejovice, Czech Republic, 2019. P. 1–4.